

การสร้างรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถาบันการพลศึกษา
เพื่อนำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ
THE CREATION OF THE PARTICIPATRY ADMINISTRATION MODEL IN
THE INSTITUE OF PHYSICAL EDUCATION THROUGH
THE NATIONAL SPORT UNIVERSITY

ศรัณย์ เจริญระนนัย¹, ดร.พิมพา ม่วงศิริธรรม², ดร.อัศวิน มณีอินทร์³

Saran Jiaranai¹, Dr.Pimpa Moungsirithum², Dr.Asawin Maneein³

คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการสร้างรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถาบันการพลศึกษา เพื่อนำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาและสร้างรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถาบันการพลศึกษาแล้ว เสนอรูปแบบต่อที่ประชุมสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้บริหารของสถาบันการพลศึกษา จำนวน 9 คน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถาบันการพลศึกษา แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการสอน ด้านการวิจัย ด้านการบริการวิชาการสังคมและด้านการทำงานบูรณาการวัฒนธรรมทั้ง 4 ด้าน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.29) โดยพบว่า ความสอดคล้องของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถาบันการพลศึกษาในด้านจุดมุ่งหมายของรูปแบบ การประเมินผลการบริหารแบบมีส่วนร่วม เงื่อนไขความสำเร็จการบริหารแบบมีส่วนร่วม หลักการของการบริหารแบบมีส่วนร่วม เนื้อหาสาระของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม และหลักการของรูปแบบ มีความสอดคล้องกันในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.92$, S.D. = 0.23)

คำสำคัญ : การสร้างรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ABSTRACT

This research was a research with the purpose to create participatory administration model in the Institute of Physical Education through the National Sport University. The researcher studied and created the participatory administration model at the Institute of Physical Education, and presented to the nine professional experts of the administrators in the focus group. The analysis of the research data used the statistical of the mean and standard deviation. The results of the study indicated that the participatory administration model at the Institute of Physical Education were consisted of four components: teaching, research, academic services social and cultural. All the aspects of participatory administration were rated at a highest level as well as appropriateness ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.29). It was found that the six aspects such as the aim of the model, evaluation of participatory administration, conditions success of participatory management, principle of participatory administration, content of participatory administration and principles of model, there were concentrated at a highest level ($\bar{X} = 4.92$, S.D. = 0.23).

¹ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาศึกษาศาสตร์และพลศึกษา วิชาเอกการบริหารพลศึกษาและกีฬา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

² อาจารย์ ภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

³ อาจารย์ คณะศิลปศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา

Keywords : Creation of the Participatory Administration Model

บทนำ

การบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ดำเนินการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (2543: 1 - 15) ที่กำหนดไว้ในมาตรา 8 ให้ยึดหลักการของการให้บุคคลในสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2546 ให้การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมเป็นการบริหารราชการที่เจ้าหน้าที่ หรือหน่วยงานของรัฐเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมตัดสินใจทางการบริหารและดำเนินงานของรัฐ ทั้งทางตรงและทางอ้อม (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.2553: 38 - 39) ในการนี้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการได้เล็งเห็นความสำคัญของการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมจึงได้กำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการพิจารณารางวัลความเป็นเลิศด้านการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม (ThailandExcellent Participatory Governance Awards) ประจำปี พ.ศ. 2557 และประจำปี พ.ศ. 2558 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ.2557: คำนำ, 1; และ 2558: 5) ในการบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นองค์ประกอบสำคัญของการกำหนดตัวบ่งชี้ในการบริหารจัดการที่ดีสำหรับสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งหลักการการบริหารแบบมีส่วนร่วมมี 4 ประการ ได้แก่ ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ ร่วมรับผลประโยชน์และร่วมประเมินผล (ยุพา บุญอนันต์. 2555: 45; อ้างอิงจาก: Cohen; and Uphoff. 1980: 219 - 223) เนื่องจากการบริหารที่ดีต้องเป็นการดำเนินการร่วมกันระหว่างกลุ่มบุคคล ที่ต้องอาศัยร่วมมือร่วมใจเพื่อให้ภารกิจบรรลุวัตถุประสงค์ โดยเป็นการร่วมมือดำเนินการอย่างมีเหตุผล (นาววิณี ภูสุนทรเศศ. 2548: 1) และก่อให้เกิดการระดมความคิด ทำให้เกิดความคิดเห็นที่หลากหลาย ยอมรับว่าการคิดและตัดสินใจเพียงคนเดียว (ประสาร พรหมณา. 2553: 1)

สถาบันการพลศึกษาเป็นสถาบันอุดมศึกษาแห่งหนึ่งสังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ที่จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาและมัธยมศึกษา ประกอบด้วย 17 วิทยาเขต และโรงเรียนกีฬา 13 วิทยาเขต ได้แก่ วิทยาเขตเชียงใหม่ วิทยาเขตเพชรบูรณ์ วิทยาเขตลำปาง วิทยาเขตสุโขทัย วิทยาเขตชัยภูมิ วิทยาเขตมหาสารคาม วิทยาเขตศรีสะเกษ วิทยาเขตอุดรธานี วิทยาเขตชลบุรี วิทยาเขตกรุงเทพฯ วิทยาเขตสมุทรสาคร วิทยาเขตสุพรรณบุรี วิทยาเขตอ่างทอง วิทยาเขตกระบี่ วิทยาเขตชุมพร วิทยาเขตตรัง และวิทยาเขตยะลา (สถาบันการพลศึกษา. 2556: 6 – 22) และด้วยเหตุที่ สถาบันการพลศึกษา จะต้องปรับเปลี่ยนสถานะของสถาบันการพลศึกษาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ มีวิทยาเขต 17 แห่ง และโรงเรียนกีฬา 13 แห่ง และเลือกวิทยาเขตของสถาบันการพลศึกษาในแต่ละภาคที่มีความพร้อม จัดตั้งเป็นมหาวิทยาลัยประจำภาค แบ่งเป็น 4 ภูมิภาค ได้แก่ ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อเป็นการตอบสนองการกระจายความเสมอภาคสู่ท้องถิ่น โดยมีเป้าหมายในการยกระดับคุณภาพการศึกษาทางการกีฬาให้มีคุณภาพทั่วถึง ลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเสมอภาคให้แก่ประชาชน เพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชาติ ทำให้มีสุขภาพดี สามารถแข่งขันกับนานาชาติประเทศได้ในระยะยาว (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ. (2559: 5 – 7) ซึ่งต้องดำเนินการตามภารกิจหลักอุดมศึกษา 4 ประการ ได้แก่ การสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการสังคมและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม (คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษายในระดับอุดมศึกษา. 2554: 1) โดยให้มีรูปแบบการสร้างเครือข่ายความร่วมมือภายในและภายนอก ทั้งในสำนักงานอธิการบดี คณะวิชา วิทยาเขต และโรงเรียนกีฬา (สมพงษ์ ชาตะวิถี. 2556: 4 – 6) ซึ่งรูปแบบการบริหารสถาบันการพลศึกษา ของประเทศไทย ในทศวรรษหน้า ด้านภารกิจ ต้องประกอบด้วย การสอน

การวิจัย การบริการชุมชนและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม (สุรพล วงษ์สถิต. 2557: 1) ขณะที่ ผลงานวิจัยของเอก เกิดเต็มภูมิ (2550: 35) พบว่า ในการวางแผนกลยุทธ์ ศูนย์วิทยาศาสตร์การกีฬา สถาบันการพลศึกษา มี จุดอ่อน ได้แก่ ขาดโครงสร้างการบริหารงาน ขาดบุคลากรที่มีความรู้และประสบการณ์แต่ละสาขา ขาดกระบวนการจัดทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดและถึง จุดคุ้มทุน ขาดการจัดทำแผนกลยุทธ์และระบบการ ประกันคุณภาพ ซึ่งวัชรินทร์ ชีทอง (2555: 111) เสนอว่า การที่จะช่วยให้บุคลากรทุกระดับสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ อย่างมีคุณภาพนั้น ควรเน้นรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม ในรูปของคณะกรรมการ

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาวิจัย การสร้าง รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถาบันการพลศึกษา ตามภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการสอน ด้านการวิจัย ด้านการบริการวิชาการ สังคม และด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมเพื่อ ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องได้นำผลจาก การวิจัยไปปรับใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและ พัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถาบันการพลศึกษา เพื่อนำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ สถาบันการพลศึกษาเพื่อนำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัย การกีฬาแห่งชาติ

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยนี้ ทำให้ได้รูปแบบการบริหารแบบมี ส่วนร่วมของสถาบันการพลศึกษา เพื่อผู้เกี่ยวข้องจะได้นำผลจากการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการ บริหารแบบมีส่วนร่วมของสถาบันการพลศึกษา เพื่อ ประโยชน์ต่อการเร่งรัดพัฒนาและปรับปรุงการจัด การศึกษาให้สามารถก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น และเป็นไปอย่างรวดเร็วต่อไป โดยผู้วิจัยได้กำหนด

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการประชุมกลุ่มสนทนา (Focus group discussion) ตามขั้นตอนที่ 2 ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ ที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร ของสถาบันการพลศึกษา 17 วิทยาเขต ปีการศึกษา 2558 ประกอบด้วย รองอธิการบดี จำนวน 2 คน รองอธิการบดีประจำวิทยาเขต จำนวน 3 คน ผู้ช่วยอธิการบดี จำนวน 1 คน คณบดี จำนวน 1 คน รองคณบดีจำนวน 1 คน และผู้อำนวยการ สำนักงานอธิการบดี จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling)

2. คำนิยามศัพท์เฉพาะ

2.1 รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง แบบแผน แบบจำลองของการบริหารแบบมีส่วนร่วมใน การจัด การดำเนินงานขององค์กร โดยผู้บริหารเปิด โอกาสให้ผู้ร่วมงานเข้ามามีบทบาทในการพิจารณา ปัญหาและร่วมรับผิดชอบในการวางแผน การตัดสินใจ การปฏิบัติ การติดตามและการประเมินผล ตลอดจนการ ร่วมกันร่วมรับผิดชอบในการบริหารงานบางอย่าง ด้วย การระดมกำลังความคิด การแบ่งภาระหน้าที่ของผู้บริหาร และการเสริมสร้างพลังในการทำงานร่วมกันเป็นที่มงาน (Teamwork) เพื่อพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ

งานวิจัยนี้หมายถึง รูปแบบการบริหารแบบมี ส่วนร่วมของสถาบันการพลศึกษาตามหลักการการ บริหารแบบมีส่วนร่วม 4 ประการ ได้แก่ ร่วมตัดสินใจ ร่วม ดำเนินการ ร่วมรับผิดชอบและร่วมประเมินผล และ ตามหลักเกณฑ์และแนวทางการพิจารณารางวัลความ เป็นเลิศด้านการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประจำปี พ.ศ.2557; และพ.ศ. 2558 ของสำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาระบบราชการ โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ตาม ภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ ด้านการสอน ด้านการวิจัย ด้านการบริการวิชาการสังคมและด้านการ ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

1) ด้านการสอน หมายถึง การบริหารแบบมี ส่วนร่วมในการจัดดำเนินงานที่เกี่ยวกับการผลิตบัณฑิต

หรือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ในวิชาการและวิชาชีพ และมีคุณลักษณะตามหลักสูตรที่กำหนด

2) ด้านการวิจัย หมายถึง การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับงานศึกษาค้นคว้าอย่างมีระบบ มีระเบียบวิธีวิจัยที่เหมาะสม เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล หลักการ หรือข้อสรุปที่นำไปสู่ความก้าวหน้าทางวิชาการ การพัฒนาการเรียนการสอนหรือเอื้อต่อการนำวิชาการไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม

3) ด้านการบริการวิชาการสังคม หมายถึง การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมหรือโครงการที่มีลักษณะส่งเสริม เผยแพร่วิชาความรู้ทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพที่เป็นประโยชน์ต่อบุคคล สังคม เพื่อนำไปพัฒนาคุณภาพชีวิต มีทั้งการให้บริการแก่สังคมภายนอกสถาบันการศึกษา หรือในสถาบันการศึกษาโดยมีบุคคลภายนอกเข้ามาใช้บริการ

4) ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม หมายถึง การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดดำเนินงานที่เกี่ยวกับงานสนับสนุนส่งเสริมความภาคภูมิใจในชาติ ภูมิปัญญาไทย ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมไทย เพื่อส่งเสริมความเลื่อมใส ศรัทธาในศาสนา ค่านิยมที่ดีงาม มีคุณธรรมและจริยธรรม

2.2 ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการบริหาร ของสถาบันการพลศึกษา ปีการศึกษา 2558 ได้แก่ รองอธิการบดี รองอธิการบดีประจำวิทยาเขต ผู้ช่วยอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดีประจำวิทยาเขต คณบดี รองคณบดี รองคณบดีประจำวิทยาเขต และผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี

2.3 อาจารย์ หมายถึง ข้าราชการสังกัดสถาบันการพลศึกษา 17 วิทยาเขต ปีการศึกษา 2558 ที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้สอน ได้แก่ ตำแหน่ง ครู คศ. 2 ครู คศ. 3 อาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์และรองศาสตราจารย์

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเอกสารตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (2543 : 1 - 15) ให้การจัด

การศึกษาที่เน้นความสำคัญทั้งความรู้คุณธรรมกระบวนการเรียนรู้และบูรณาการ ให้มีความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาตามมาตรา 8 ให้จัดการศึกษาโดยให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และการพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องมาตรา 9 การจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษา ให้ยึดหลัก ดังนี้ 1) การมีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ 2) การกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาและจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา 4) หลักการส่งเสริมและพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง 5) ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา และ 6) การมีส่วนร่วมของบุคคลมาตรา 24 สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ด้วยการ 1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 2) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา 3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง 4) จัดการเรียนการสอนโดยการผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา 5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ และ 6) จัดการเรียนรู้อให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ที่มีการประสานความร่วมมือทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

การบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษาจึงต้องบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Administration) ดังที่

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2548: 2 - 5) กล่าวถึงหลักการของการบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษาแนวใหม่ ต้องมีความสอดคล้องกับปฏิญญาโลกว่าด้วย การอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีประเด็นหลักประเด็นหนึ่งที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ การเรียนรู้การมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม นั้น สมเดช สีแสง (2547: 229) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการบริหารที่เปิดโอกาสให้พนักงานทุกระดับได้มีส่วนร่วมในการบริหารกิจการภายในขอบเขตหน้าที่ของตน ถือว่าเป็นการบริหารที่ดีและเหมาะสมที่สุดกับคุณสมบัติของมนุษย์ เป็นหลักการสำคัญของการบริหารแบบใหม่ เรียกว่า การบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กร (Total Quality Control: TQC) ชาญชัย อาจิมสมาจาร (2548: 35-37) กล่าวว่า การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย แก้ปัญหา และตัดสินใจในงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ชีระรุญเจริญ (2550: 185) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม คือ การที่ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานเข้ามามีบทบาทในการพิจารณาปัญหาและตัดสินใจร่วมร่วมรับผิดชอบในการบริหารงานบางอย่าง เพื่อประโยชน์ในการระดมกำลังความคิดและแบ่งภาระหน้าที่ของผู้บริหาร

สรุปว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมหมายถึง การจัดการดำเนินงานขององค์กร ที่ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานเข้ามามีบทบาทในการพิจารณาปัญหาและร่วมรับผิดชอบในการวางแผน การตัดสินใจ การปฏิบัติ การติดตามและการประเมินผลและการร่วมกันรับผิดชอบในการบริหารงานบางอย่าง ด้วยการระดมกำลังความคิด การแบ่งภาระหน้าที่ของผู้บริหารและการเสริมสร้างพลังในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มงาน ทำให้การพัฒนางานมีประสิทธิภาพ

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม นั้น สมหมาย มิ่งพฤดี (2546: 45; อ้างอิงจาก Cohen; & Norman Uphoff. 1980: 213 - 222) นำแนวคิดการมีส่วนร่วมของโคเฮน และนอร์แมน อฟฮอฟฟ์

ที่ได้แบ่งลักษณะของการมีส่วนร่วมไว้ 4 ประเภท ได้แก่ การมีส่วนร่วมตัดสินใจการมีส่วนร่วมปฏิบัติการ การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมประเมินผล ในขณะที่ ยูพา

บุญอนันต์ (2555: 45; อ้างอิงจาก: Cohen; and Uphoff. 1980: 219 - 223) เสนอหลักการการบริหารแบบมีส่วนร่วม 4 ประการ ได้แก่ ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ ร่วมรับผลประโยชน์และร่วมประเมินผลดังนี้

1. การมีส่วนร่วมตัดสินใจ (Decision Making) หมายถึง การริเริ่มตัดสินใจ การดำเนินการตัดสินใจและการตัดสินใจลงมือปฏิบัติการ เช่น การร่วมคิดและร่วมตัดสินใจให้คำแนะนำปรึกษา

2. การมีส่วนร่วมปฏิบัติการ (Implementation) หมายถึง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ และการทำประโยชน์ให้กับหน่วยงาน โดยมีทีมงาน (Team work) อาทิเช่น การสนับสนุนทางด้านทรัพยากร การบริหาร การประสานความร่วมมือ

3. การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ (Benefits) หมายถึง การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ทางวัตถุ ทางสังคมและส่วนบุคคล อาทิเช่น การมีส่วนร่วมรับผิดชอบในผลการปฏิบัติงาน การแสดงความชื่นชมยินดีต่อความสำเร็จของการทำงานร่วมกัน

4. การมีส่วนร่วมประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การมีส่วนร่วมในการกำกับ ติดตามผลการดำเนินงาน ตลอดจนหาแนวทางแก้ไขปัญหาคู่สรรค ร่วมกัน

สรุปว่า แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการแสดงถึงการทำให้เกิดผลสำเร็จ โดยการทำงานร่วมกัน การใช้ทรัพยากรร่วมกัน การใช้ทักษะการบริหารร่วมกัน การประสานงานกันอย่างมีระบบด้วยการร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติการ ร่วมรับผลประโยชน์และร่วมประเมินผลสำหรับการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมในส่วนราชการนั้น สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการได้เล็งเห็นความสำคัญของการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมโดยมี

แนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ซึ่งให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการบริหารราชการแผ่นดินที่จะนำไปสู่การตอบสนองต่อความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างแท้จริงเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายในการพัฒนาระบบราชการจึงส่งเสริมและสนับสนุนรวมทั้ง ยกกระตือรือร้นการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการบริหารราชการและสร้างแรงจูงใจ หรือกระตุ้นให้ส่วนราชการมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างเป็นรูปธรรมโดยการเชิดชูผลงานของจังหวัดที่เป็นต้นแบบที่ดีและได้รับรางวัล“ความเป็นเลิศด้านการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม” ตามหลักเกณฑ์และแนวทางการพิจารณารางวัลความเป็นเลิศด้านการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม (Thailand Excellent Participatory Governance Awards) ประจำปี พ.ศ. 2557 และประจำปี พ.ศ. 2558 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ.2557: คำนำ, 1; และ 2558: 5) แบ่งออกเป็น 2 มิติ ดังนี้

มิติที่ 1 ความสามารถของหน่วยงานภาครัฐ

1) การกำหนดนโยบาย/ ทิศทางที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วม 2) กลไก หรือหน่วยงานรองรับในการส่งเสริมการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม 3) การสร้างระบบ หรือวิธีการปฏิบัติงาน เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมและค่านิยมการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม 4) การบริหารจัดการข้อมูลสร้างเครือข่าย

มิติที่ 2 : กระบวนการมีส่วนร่วมในการบริหารราชการอย่างเป็นรูปธรรม ดังนี้ 1) การสนับสนุนการทำงานของหน่วยงาน 2) การบูรณาการ หรือการประสานความร่วมมือ 3) การส่งเสริมการทำงานร่วมกับภาคส่วนอื่นแบบหุ้นส่วน (ระดับความร่วมมือ) ในการจัดทำโครงการและบริการสาธารณะ 4) การเผยแพร่/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ 5) ระดับความพึงพอใจ หรือความเชื่อมั่น

สรุปว่า ส่วนราชการควรยึดหลักเกณฑ์และแนวทางการพิจารณารางวัลความเป็นเลิศด้านการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมประจำปี พ.ศ. 2557 และประจำปี

พ.ศ. 2558 มาปรับใช้เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายในการพัฒนาระบบราชการ

จากผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมและสถาบันการพลศึกษา นั้น แคธริน เอ แครอล; และคนอื่นๆ (Kathleen A. Carroll; et al. 2010: ออนไลน์) วิจัยเรื่อง คณะจะเป็นอย่างไร จากผลกระทบจากการมีส่วนร่วมการตัดสินใจของคณาจารย์ในมหาวิทยาลัย โดยการเสนอรูปแบบการมีส่วนร่วมการตัดสินใจโดยการคาดการณ์ว่า การมีส่วนร่วมของคณาจารย์จะส่งผลกระทบต่อในเชิงบวกต่อนักศึกษาและคุณภาพทางวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า มหาวิทยาลัยที่ปราศจากการมีส่วนร่วมตัดสินใจของคณาจารย์ จะเลือกสิ่งที่ไม่เป็นวิชาการ ดังเช่น การแข่งขันกีฬา กิจกรรมนันทนาการ ซึ่งมีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพทางวิชาการและส่งผลในเชิงบวก ทำให้คณาจารย์และผู้บริหารมีเป้าหมายที่สอดคล้องกันและร่วมงานกันได้ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของคณาจารย์จึงเป็นที่ต้องการของสังคมที่จะช่วยให้การตัดสินใจของผู้บริหารมหาวิทยาลัยดำเนินไปได้ด้วยดี

ซารา ฟลิคเกอร์; และสเตฟานี เอ นิกสัน (Sarah Flicker; & Stephanie A. Nixon. 2015: ออนไลน์) วิจัยเรื่อง รูปแบบการส่งเสริมสุขภาพแบบมีส่วนร่วม: DEPICT ที่มีคุณภาพ ในประเทศแคนาดา แคมเบียและแอฟริกาใต้ ผู้วิจัยได้ศึกษา การดำเนินการส่งเสริมสุขภาพแบบมีส่วนร่วม ที่มีการจัดมากขึ้น ในชุมชนเป็นฐานการวิจัย จึงมีความพยายามที่จะลดความแตกต่างด้านสุขภาพ ด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลที่มีความหลากหลาย ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบ DEPICT แสดงให้เห็นถึงคุณภาพในการวิเคราะห์การทำงานร่วมกันโดยใช้วิธีการประชาธิปไตยรวบรวมข้อมูลจากความหลากหลายของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กระบวนการมีส่วนร่วมมีความยืดหยุ่นด้วยการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์แวดล้อมและระดับของความแตกต่างของผู้เชี่ยวชาญอยู่ในระดับมากที่สุด รวมทั้ง ผู้มีส่วนได้เสียที่มีความหลากหลายได้พยายาม

วิเคราะห์ข้อมูลให้เกิดความเข้าใจยิ่งขึ้นเกี่ยวกับปัญหาสุขภาพที่มีความซับซ้อน

พินสุดา สิริรังศรี (2555: บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง การจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม: กรณีศึกษา โครงการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมขององค์กรในชุมชนเพื่อสุขภาพของคนไทย กลุ่มตัวอย่าง ได้มาโดยวิธีเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ ประธานคณะกรรมการโครงการนำร่องโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โรงเรียนประถมศึกษา 4 แห่ง โรงเรียนมัธยมศึกษา 4 แห่ง ชุมชน 4 แห่ง แห่ง วัด 1 แห่ง แหล่งเรียนรู้ 1 แห่ง และสถาบันศึกษาปอเนาะ เครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบสังเกตแบบสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่มที่สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดการวิจัย ผลการวิจัยพบว่า การนำร่องการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมการจัดการศึกษาขององค์กรในชุมชน สามารถดำเนินการได้ตามแนวคิดข้อเสนอทางเลือกระบบการศึกษาที่เหมาะสมกับสุขภาพคนไทย และหลักการมีส่วนร่วมการจัดการศึกษาของโครงการ และได้รูปแบบวิธีการมีส่วนร่วมครบ 8 ประการ ได้แก่ การร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ ร่วมรับผิดชอบ ร่วมติดตามประเมินผล ร่วมแก้ปัญหาและร่วม

วัชรินทร์ ชีทอง (2555: 115) วิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารที่มีประสิทธิผลของสถาบันการพลศึกษา โดยเสนอรูปแบบการบริหารที่มีประสิทธิผลของสถาบันการพลศึกษา ในการจัดประชุมกลุ่มสนทนา ที่มีผู้เชี่ยวชาญประเมินความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ได้แก่ นักวิชาการ 2 คนนักบริหาร 3 คน ตามองค์ประกอบของรูปแบบ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักการของรูปแบบ ด้านจุดมุ่งหมายของรูปแบบ ด้านกลไกในการดำเนินการ ด้านวิธีดำเนินการ ด้านประเมินผลและด้านเงื่อนไขความสำเร็จ

สุรพล วงษ์สถิต (2557: บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสถาบันการพลศึกษาของประเทศไทยในทศวรรษหน้า โดยใช้เทคนิคการวิจัยเชิงอนาคต (EDFR) จากผู้เชี่ยวชาญด้านการพลศึกษาในการสนทนากลุ่มย่อย

จากผู้บริหารและอาจารย์จากสถาบันการพลศึกษาในการตรวจสอบความเหมาะสมและเป็นไปได้ของรูปแบบผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารสถาบันการพลศึกษาของประเทศไทยในทศวรรษหน้า ด้านภารกิจประกอบด้วย การสอน การวิจัย การบริการชุมชน และ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงได้สร้างรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถาบันการพลศึกษา โดยยึดตามภารกิจหลัก 4 ประการ ได้แก่ การสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการสังคมและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ผสมผสานกับหลักการการบริหารแบบมีส่วนร่วมมี 4 ประการ ได้แก่ ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ ร่วมรับผิดชอบและร่วมประเมินผล และตามหลักเกณฑ์และแนวทางการพิจารณารางวัลความเป็นเลิศด้านการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม (Thailand Excellent Participatory Governance Awards) ประจำปี พ.ศ. 2557 และประจำปี พ.ศ. 2558

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา 4 ประการ ได้แก่ การสอน การวิจัย การบริการวิชาการสังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม (คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา. 2554: 1) จึงควรให้บุคลากรในสถาบันการพลศึกษา ได้มีส่วนร่วมตัดสินใจอย่างมีเหตุผลในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติ ร่วมติดตามและประเมินผล รวมทั้งร่วมรับผิดชอบ ในฐานะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในกิจกรรมหรือกระบวนการอย่างใดอย่างหนึ่งของกลุ่มคน หรือองค์กร (อมรพรรณ ประจันตวนิชย์. 2550: 23) ตามหลักการการบริหารแบบมีส่วนร่วม 4 ประการ ได้แก่ ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ ร่วมรับผิดชอบและร่วมประเมินผล (ยูพา บุญอนันต์. 2555: 45; อ้างอิงจาก: Cohen; and Uphoff. 1980: 219 - 223) และตามหลักเกณฑ์และแนวทางการพิจารณารางวัลความเป็นเลิศด้านการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประจำปี พ.ศ. 2557; และพ.ศ. 2558 ของสำนักงานคณะกรรมการ

พัฒนาระบบราชการ (2557: 5 - 6; และ พ.ศ. 2558: 5 - 12) นำมาสร้างรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถาบันการพลศึกษาเพื่อนำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา การบริหารแบบมีส่วนร่วมและการบริหารงานของสถาบันการพลศึกษา

2. สร้างรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถาบันการพลศึกษาเพื่อนำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติเป็นแผนผัง

3. สร้างเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของไลเคิร์ต (Likert) เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถาบันการพลศึกษาเพื่อนำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ แบ่งออกเป็น 4 ด้านๆ ละ 22 ข้อ ได้แก่ ด้านการสอน ด้านการวิจัย ด้านการบริหารวิชาการสังคม และด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม รวมจำนวน 88 ข้อ

4. สร้างแบบประเมินความสอดคล้องของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถาบันการพลศึกษาเพื่อนำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของไลเคิร์ต แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ ด้านจุดมุ่งหมายของรูปแบบ ด้านการประเมินผลการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านเงื่อนไขความสำเร็จการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านหลักการของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านเนื้อหาสาระของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมและด้านหลักการ มีจำนวน 25 ข้อ

5. จัดประชุมสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน เพื่อพิจารณารูปแบบการประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถาบันการพลศึกษาเพื่อนำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ

6. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม เสนออาจารย์ที่ปรึกษา แล้วปรับปรุงแก้ไขรูปแบบ (ศรัณย์ เจียรนะย; และคณะ. 2559: 306–307)

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน เกี่ยวกับความเหมาะสมและความสอดคล้อง ของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถาบันการพลศึกษา โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานได้แบบสอบถามที่มีเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 88 ข้อ และมีความสอดคล้องกันอยู่ในระดับมาก จำนวน 25 ข้อ

สรุปผลการวิจัย

ผลการสร้างรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถาบันการพลศึกษาเพื่อนำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ดังนี้

1. การพิจารณาความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถาบันการพลศึกษา โดยรวมพบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.92$, S.D. = 0.23) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ได้แก่ ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ($\bar{X} = 4.93$, S.D. = 0.20) ด้านการวิจัย ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.31) ด้านการสอน ($\bar{X} = 4.85$, S.D. = 0.31) และด้านการบริการวิชาการสังคม ($\bar{X} = 4.84$, S.D. = 0.34) ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ด้านละ 22 ข้อ รวม 88 ข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.67 - 5.00

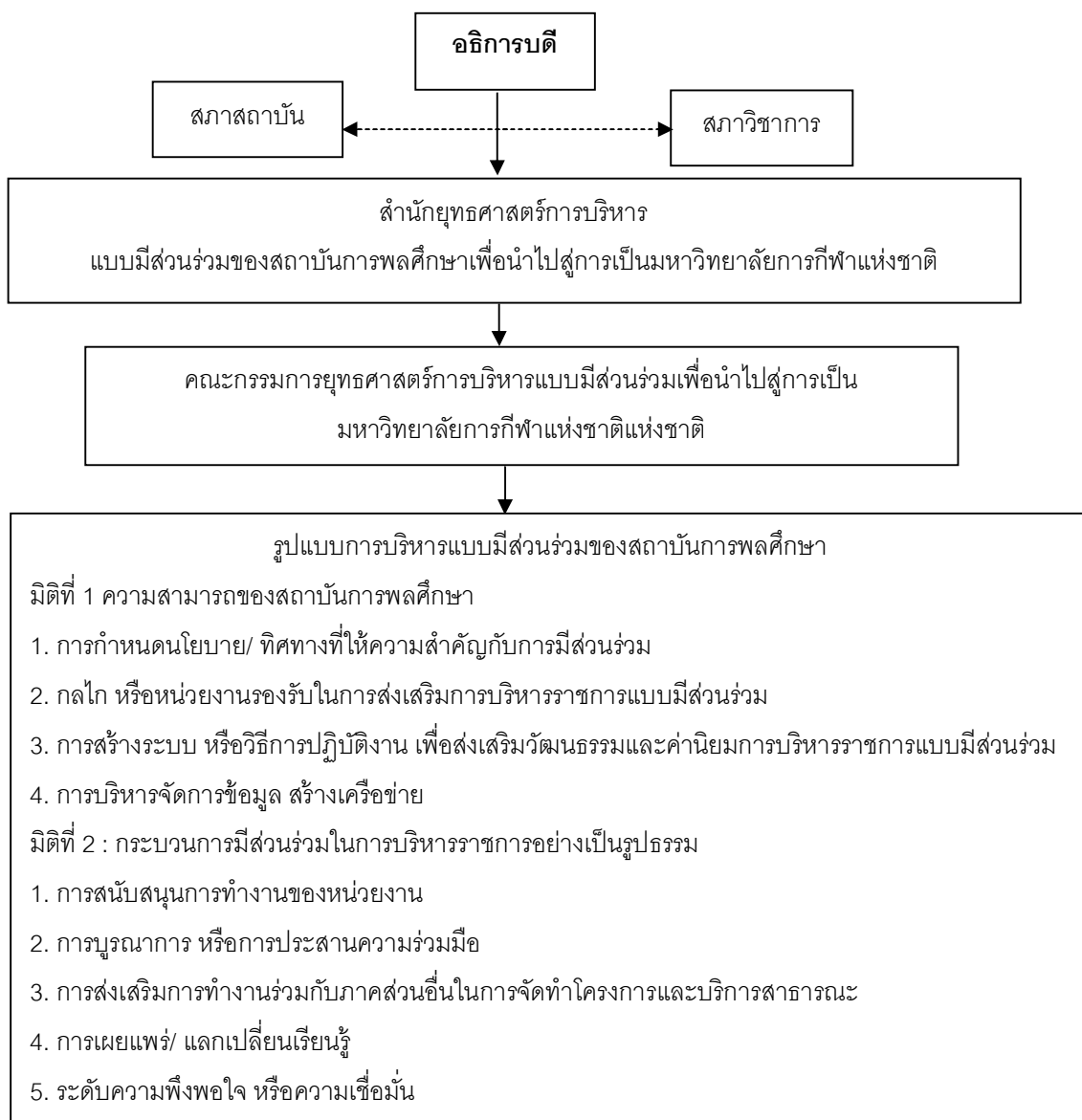
2. การพิจารณาความสอดคล้องตามหลักการในการเสนอรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถาบันการพลศึกษา โดยรวม พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.29) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน และรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ใน

ระดับมากที่สุด ทุกด้าน ได้แก่ ด้านจุดมุ่งหมายของรูปแบบ ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) ด้านการประเมินผลการบริหารแบบมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.93$, S.D. = 0.22) ด้านเงื่อนไขความสำเร็จการบริหารแบบมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.91$, S.D. = 0.22) ด้านหลักการของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.89$, S.D. = 0.28) ด้านเนื้อหาสาระของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.89$, S.D. = 0.28) และด้านหลักการของรูปแบบ ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.35) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ จำนวน 25 ข้อ พบว่า มีความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด ทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.78 - 5.00

สรุปผลการวิจัย ได้รูปแบบ ดังนี้

แผนผังรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถาบันการพลศึกษา เพื่อนำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ

คำอธิบายแผนผัง

1. สำนักยุทธศาสตร์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถาบันการพลศึกษาเพื่อนำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติเป็นหน่วยงานที่ตั้งขึ้นเป็นการเฉพาะมีคณะกรรมการยุทธศาสตร์การบริหารแบบมีส่วนร่วม เพื่อการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของสถาบันการพลศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหาร อาจารย์และเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งจากวิทยาเขต 17 แห่ง คณะวิชา 3 คณะ และสำนักงานอธิการบดี มีหน้าที่ดำเนินการ ประสานงาน และประเมินผลการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยต้องดำเนินการดังนี้

1.1 กำหนดพันธกิจ (Mission) หมายถึง กำหนดกรอบ หรือขอบเขตการดำเนินงานของสำนักยุทธศาสตร์การบริหารแบบมีส่วนร่วมสถาบันการพลศึกษา โดยนำภารกิจมาเป็นแนวทางที่มีความครอบคลุมขอบเขต เพื่อให้การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ในขั้นตอนต่อไปสะดวกและถูกต้อง

1.2 กำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) หมายถึง กำหนดสิ่งที่เราต้องการให้สำนักยุทธศาสตร์การบริหารแบบมีส่วนร่วม สถาบันการพลศึกษาเป็น ภายในกรอบระยะเวลาหนึ่งๆ โดยนำพันธกิจทั้งหมด มาพิจารณาในภาพรวม และเพื่อให้หน่วยงานสามารถบรรลุพันธกิจได้ครบถ้วนทุกข้อ หน่วยงานต้องมีความเป็นเลิศในด้านใดหรือควรมุ่งเน้นไปในทิศทางใด

1.3 กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategy issue) หมายถึง กำหนดประเด็นหลักที่ต้องคำนึงถึงถึงต้องพัฒนา ต้องมุ่งเน้น โดยการนำพันธกิจแต่ละข้อมาพิจารณาว่าในพันธกิจแต่ละข้อนั้น สำนักยุทธศาสตร์การบริหารแบบมีส่วนร่วม สถาบันการพลศึกษาว่า ต้องการดำเนินการในประเด็นใดเป็นพิเศษ และเมื่อดำเนินการแล้ว ต้องการให้เกิดผลการเปลี่ยนแปลงในทิศทางใด

1.4 กำหนดเป้าประสงค์ (Goal) หมายถึง กำหนด สิ่งที่สำนักยุทธศาสตร์การบริหารแบบมีส่วนร่วมสถาบันการพลศึกษาปรารถนาจะบรรลุ โดยต้องนำประเด็นยุทธศาสตร์มาพิจารณาว่า หากสามารถดำเนินการจน

ประสบความสำเร็จตามประเด็นยุทธศาสตร์แต่ละข้อแล้ว ใครเป็นผู้ได้รับผลประโยชน์ และได้รับประโยชน์อย่างไร

1.5 สร้างตัวชี้วัด (Key performance identification) หมายถึง สิ่งที่จะเป็นตัวบ่งชี้ว่า หน่วยงานสามารถปฏิบัติงานบรรลุเป้าประสงค์ที่วางไว้ได้หรือไม่โดยพิจารณาหาปัจจัยที่เป็นตัวบ่งชี้ และต้องใช้ถ้อยคำที่ชัดเจน ทั้งในแง่ของคำจำกัดความ และการระบุขอบเขต

1.6 กำหนดค่าเป้าหมาย (Target) หมายถึง กำหนดตัวเลข หรือค่าของตัวชี้วัดความสำเร็จที่สำนักยุทธศาสตร์การบริหารแบบมีส่วนร่วม สถาบันการพลศึกษา ต้องการบรรลุโดยการกำหนด หรือระบุไว้ในแผนงานนั้นๆ หน่วยงานต้องการทำอะไร ให้ได้เป็นจำนวนเท่าไร และภายในกรอบระยะเวลาเท่าใดจึงจะถือว่าบรรลุเป้าหมาย

1.7 กำหนดกลยุทธ์ (Strategy) หมายถึง กำหนดสิ่งที่สำนักยุทธศาสตร์การบริหารแบบมีส่วนร่วมสถาบันการพลศึกษาจะดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ โดยกำหนดจากการพิจารณาปัจจัยแห่งความสำเร็จ (Critical success factors) เป็นสำคัญ

2. คณะกรรมการยุทธศาสตร์การบริหารแบบมีส่วนร่วม กำหนดนโยบาย วางแผนการดำเนินการ ประสานงานและประเมินผลการบริหารแบบมีส่วนร่วมตามภารกิจหลัก 4 ประการ ของสถาบันการพลศึกษา ได้แก่ การสอน การวิจัย การบริการวิชาการสังคมและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยยึดหลักการการบริหารแบบมีส่วนร่วม 4 ประการ ได้แก่ ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ ร่วมรับผลประโยชน์และร่วมประเมินผล (ยุพา บุญอนันต์. 2555: 45; อ้างอิงจาก: Cohen; and Uphoff. 1980: 219 - 223) ดังนี้

2.1 การมีส่วนร่วมตัดสินใจ (Decision making) หมายถึง การริเริ่มตัดสินใจ การดำเนินการตัดสินใจและการตัดสินใจลงมือปฏิบัติการ เช่น การร่วมคิดและร่วมตัดสินใจให้คำแนะนำปรึกษา

2.2 การมีส่วนร่วมปฏิบัติการ (Implementation) หมายถึง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนงาน/

โครงการ และการทำประโยชน์ให้กับหน่วยงาน โดยมีทีมงาน (Team work) อาทิเช่น การสนับสนุนทางด้านทรัพยากร การบริหาร การประสานความร่วมมือ

2.3 การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ (Benefits) หมายถึง การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ทางวัตถุทางสังคมและส่วนบุคคล อาทิเช่น การมีส่วนร่วมรับผิดชอบในผลการปฏิบัติงาน การแสดงความชื่นชมยินดีต่อความสำเร็จของการทำงานร่วมกัน

2.4 การมีส่วนร่วมประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การมีส่วนร่วมในการกำกับ ติดตามผลการดำเนินงาน ตลอดจนหาแนวทางแก้ไขปัญหา อุปสรรค ร่วมกัน อาทิเช่น การประเมินความเป็นไปได้ของข้อมูลต่างๆ

3. รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถาบันการศึกษาดำเนินการโดยสำนักยุทธศาสตร์การบริหารแบบมีส่วนร่วม ตามภารกิจหลัก 4 ด้าน ได้แก่ การสอน การวิจัย การบริการวิชาการสังคมและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และจำแนกตามหลักเกณฑ์และแนวทางการพิจารณารางวัลความเป็นเลิศด้านการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมประจำปี พ.ศ. 2557 และ พ.ศ. 2558 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) 2557: 5-6 และ 2558: 5-12) มี 2 มิติ ดังนี้

มิติที่ 1 ความสามารถของสำนักยุทธศาสตร์การบริหารแบบมีส่วนร่วม

1. การกำหนดนโยบาย/ ทิศทางที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วม ดังนี้

1.1 มีการกำหนดนโยบาย หรือทิศทาง หรือยุทธศาสตร์ที่ให้ความสำคัญกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของวิทยาเขต คณะและสำนักงานอธิการบดี

1.2 มีการให้นโยบาย หรือทิศทาง ที่แสดงให้เห็นความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

1.3 มีการสื่อสารนโยบาย หรือทิศทาง หรือยุทธศาสตร์ ที่ให้ความสำคัญกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมให้ทราบทั่วกันทั้งองค์กร

1.4 มีการวิเคราะห์กำหนดกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการสอนแบบมีส่วนร่วม

1.5 มีการจัดทำแผน หรือแนวทางในการขับเคลื่อนการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่เป็นรูปธรรมชัดเจน

2. กลไก หรือหน่วยงานรองรับในการส่งเสริมการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ดังนี้

2.1 มีการกำหนดบุคลากรรับผิดชอบที่ชัดเจนเพื่อผลักดันหรือขับเคลื่อนการบริหารแบบมีส่วนร่วม

2.2 มีการกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบที่ชัดเจนเพื่อผลักดัน หรือขับเคลื่อนการบริหารแบบมีส่วนร่วม

3. การสร้างระบบ หรือวิธีการปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมและค่านิยมการบริหารแบบมีส่วนร่วม ดังนี้

3.1 มีการจัดทำคู่มือ หรือแนวทางการสร้างกระบวนการการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับบุคลากรเพื่อใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงาน

3.2 มีการพัฒนาความรู้และทักษะของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เอื้อต่อการสร้างกระบวนการการบริหารแบบมีส่วนร่วมและมีการประเมินผลความรู้ความเข้าใจด้วย

4. การบริหารจัดการข้อมูลเครือข่าย ดังนี้

4.1 มีการจัดทำระบบฐานข้อมูลเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการบริหารแบบมีส่วนร่วมระหว่างวิทยาเขต คณะและสำนักงานอธิการบดี หรือกลุ่มเครือข่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

4.2 มีการปรับปรุงระบบฐานข้อมูลการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่จัดทำขึ้นให้ทันสมัยและถูกต้องอย่างสม่ำเสมอ

4.3 มีการนำข้อมูลเครือข่ายวิทยาเขต คณะและสำนักงานอธิการบดี หรือเครือข่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมไปใช้ประโยชน์

มิติที่ 2 : กระบวนการมีส่วนร่วมในการบริหารราชการของสำนักยุทธศาสตร์การบริหารแบบมีส่วนร่วมอย่างเป็นรูปธรรม

1. การสนับสนุนการทำงานของหน่วยงาน ดังนี้

1.1 มีการให้ข้อมูลข่าวสาร หรือสนับสุน ข้อมูลที่จำเป็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วม ให้กับภาค ส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และการรับฟังความคิดเห็น รวมกัน ไม่น้อยกว่า 3 ช่องทาง

1.2 มีการสรุปและนำความคิดเห็นผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องมาเป็นข้อมูลประกอบเพื่อปรับปรุง/ พัฒนา หรือดำเนินกิจกรรมการบริหารแบบมีส่วนร่วม ตามภารกิจหลัก ไม่น้อยกว่า 2 กิจกรรม/ โครงการขึ้นไป

1.3 มีคณะกรรมการ หรือคณะทำงาน ของ วิทยาเขต คณะและสำนักงานอธิการบดี ที่ครอบคลุม กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ให้มีบทบาทร่วมในการกำหนด แผนงานโครงการและติดตามผลการดำเนินการ การบริหารแบบมีส่วนร่วม

1.4 มีระบบการจัดสรรงบประมาณ/ ทรัพยากร อื่น เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานที่เป็นการส่งเสริม การบริหารแบบมีส่วนร่วม

1.5 มีระบบในการเปิดให้ภาคส่วนอื่น เข้ามา มีส่วนร่วมในการสนับสนุนงบประมาณ/ ทรัพยากร เพื่อ ส่งเสริมการดำเนินการ การแก้ปัญหา หรือการบริหาร แบบมีส่วนร่วม

2. การบูรณาการ หรือการประสานความร่วมมือ มีการบูรณาการ หรือการประสานความร่วมมือ การบริหารแบบมีส่วนร่วม ระหว่างวิทยาเขต คณะและ สำนักงานอธิการบดี หน่วยงานภาครัฐและภาคส่วนอื่นที่ เกี่ยวข้อง

3. การส่งเสริมการทำงานร่วมกับภาคส่วนอื่น แบบหุ้นส่วน (ระดับความร่วมมือ) ในการจัดทำโครงการ และบริการสาธารณะมีการเสนอโครงการตัวอย่างและ การสรุปความสำเร็จ หรือบทเรียนจากการดำเนิน โครงการ ที่ใช้แนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วม ในระดับ ความร่วมมือ (Collaboration)

4. การเผยแพร่ /แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ดังนี้

4.1 มีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่การ บริหารแบบมีส่วนร่วม เพื่อขยายผลแนวทางการปฏิบัติที่

ดี ไปยังวิทยาเขต คณะและสำนักงานอธิการบดีอย่าง ทั่วถึง อย่างน้อย 3 ช่องทาง

4.2 มีการประเมินผลการรับรู้ของวิทยาเขต คณะและสำนักงานอธิการบดีเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่การบริหารแบบมีส่วนร่วม เพื่อขยายผลแนว ทางการปฏิบัติที่ดีในการเปิดโอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วม

5. ระดับความพึงพอใจ หรือความเชื่อมั่นมีการ ประเมินระดับความพึงพอใจ การบริหารแบบมีส่วนร่วม ของวิทยาเขต คณะและสำนักงานอธิการบดี หรือความ เชื่อมั่นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง (ศรีณย์ เจียรณัย; และคณะ. 2559: 310–311)

อภิปรายผล

ผลการสร้างรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของสถาบันการพลศึกษาเพื่อนำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัย การกีฬาแห่งชาติ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน ประชุม สันทนากลุ่ม มีดังนี้

1. ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า รูปแบบการบริหาร แบบมีส่วนร่วมของสถาบันการพลศึกษา โดยรวม มีความ เหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยรูปแบบการบริหาร แบบมีส่วนร่วมในส่วนที่เสนอเป็นสำนักยุทธศาสตร์การ บริหารแบบมีส่วนร่วมของสถาบันการพลศึกษามีความ เหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจาก ผู้เชี่ยวชาญมีความประสงค์จะให้สถาบันการพลศึกษา บริหารราชการแบบมีส่วนร่วมในรูปแบบคณะกรรมการใน สำนักยุทธศาสตร์การบริหารแบบมีส่วนร่วมสอดคล้องกับ งานวิจัยของวัชรินทร์ ชีทอง (2555: 101) ที่เสนอรูปแบบ การบริหารที่มีประสิทธิผลของสถาบันการพลศึกษาเป็น สำนักยุทธศาสตร์พัฒนาสถาบันการพลศึกษา(ส่วนกลาง) ในส่วนของหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ สถาบันการพลศึกษา แบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติการ ร่วมรับผลประโยชน์และร่วมประเมินผล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้ อาจ เนื่องมาจากผู้เชี่ยวชาญมีความเชื่อว่า การปรึกษาหารือ และการช่วยตัดสินใจ ในรูปแบบของการมีส่วนร่วมคิด ร่วมตัดสินใจร่วมทำงานและร่วมภาคภูมิใจในความสำเร็จ

ทำให้การดำเนินงานมีความสำเร็จได้ด้วยดี (ประสาร พรหมณา. 2553: 1 - 3) โดยยึดหลักการการบริหารแบบมีส่วนร่วม 4 ประการ ได้แก่ ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ ร่วมรับผลประโยชน์และร่วมประเมินผล (ยุพา บุญอนันต์. 2555: 45; อ้างอิงจาก: Cohen; and Uphoff. 1980: 219 - 223) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิณสุดา สิริธวัชศรี (2555: บทคัดย่อ) ที่พบว่า รูปแบบวิธีการมีส่วนร่วมมี 8 ประการ ได้แก่ การร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ ร่วมรับผิดชอบ ร่วมติดตามประเมินผล ร่วมแก้ปัญหาและร่วมชื่นชม และในส่วนของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถาบันการพลศึกษาที่แบ่งเป็น 2 มิติ เป็นไปตามหลักเกณฑ์และแนวทางการพิจารณารางวัลความเป็นเลิศด้านการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประจำปี พ.ศ. 2557; และพ.ศ. 2558 ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2557: 5 - 6; และ 2558: 5 - 12) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของแคธริน เอ แครอล; และคนอื่นๆ (Kathleen A. Carroll; et al. 2010: ออนไลน์) ที่พบว่า การมีส่วนร่วมของคณาจารย์ในการสอนจะส่งผลกระทบต่อในเชิงบวกต่อนักศึกษาและคุณภาพทางวิชาการ สอดคล้องกับงานวิจัยของซารา ฟลิกเกอร์; และสเตฟานี เอ นิกสัน (Sarah Flicker; & Stephanie A. Nixon. 2015: ออนไลน์) ที่พบว่า กระบวนการมีส่วนร่วม มีความยืดหยุ่นต่อการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์แวดล้อมและระดับของความแตกต่างของผู้เชี่ยวชาญ

เมื่อพิจารณารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถาบันการพลศึกษา เป็นรายด้านพบว่า ด้านการสอน ด้านการวิจัย ด้านการบริการวิชาการสังคมและด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทุกด้าน ที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าการแบ่งออกเป็น 4 ด้าน นั้น เป็นไปตามตามภารกิจหลักที่สำคัญของสถาบัน อุดมศึกษา ได้แก่ การสอนการวิจัย การบริการวิชาการสังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ. 2548: 2 - 3) และตรงตามพระราชบัญญัติสถาบันการ

พลศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2555 ที่กำหนดสาระสำคัญให้สถาบันการพลศึกษามีอำนาจจัดการศึกษาในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกได้ โดยกำหนดนโยบายด้านการสอน ด้านการวิจัย ด้านการบริการวิชาการสังคมและด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม (สถาบันการพลศึกษา. 2556: 6 - 22) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรพล วงษ์สถิต (2557: 1) ที่พบว่า รูปแบบการบริหารสถาบันการพลศึกษา ของประเทศไทยในทศวรรษหน้า ด้านการสอน ด้านการวิจัย ด้านการบริการวิชาการสังคม และด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มีความเหมาะสม ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรรัตน์ จินตสกุล (2558: บทคัดย่อ) ที่พบว่า อนาคตภาพการบริหารจัดการด้านวิทยาศาสตร์การกีฬา ในสถาบันการพลศึกษา ควรประกอบด้วย 4 ด้านการผลิตบัณฑิต ด้านการวิจัย ด้านการบริการวิชาการสังคมและด้านการประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์การกีฬา มีความเหมาะสมตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ส่วนการบริหารแบบมีส่วนร่วม

2.2 ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถาบันการพลศึกษา ตามหลักการเสนอรูปแบบ โดยรวม มีความสอดคล้องของอยู่ในระดับมากที่สุดและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและรายข้อ พบว่า ด้านหลักการของรูปแบบ ด้านจุดมุ่งหมายของรูปแบบด้านหลักการของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านเนื้อหาสาระของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการประเมินผลการบริหารแบบมีส่วนร่วมและด้านเงื่อนไขความสำเร็จการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด ทุกด้านและทุกข้อ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถาบันการพลศึกษา ที่ผู้วิจัยสร้างเป็นแผนผัง (Diagram) มีความชัดเจน เป็นระบบ (บุญชม ศรีสะอาด. 2553: 1, 5) สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมาร์วิน เอ็ม เดอลาคูซ; และ เจม เอ็ม เจมินิส (Marwin M. dela Cruz; & Jaime M. Jimenez. 2015: ออนไลน์) ที่พบว่า การใช้วิธีการวิจัยเชิง

คุณภาพและเชิงปริมาณ ทำให้ได้รูปแบบการบริหาร มหาวิทยาลัยของรัฐและมหาวิทยาลัยในกำกับดูแลของ รัฐในประเทศฟิลิปปินส์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีวรรณ เกียรติสุรนนท์ (2554: บทคัดย่อ) ที่พบว่า การ สนทนากลุ่ม โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน ทำให้ได้ รูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กร เอกชนจังหวัดศรีสะเกษ ที่มีความสมบูรณ์ ถูกต้อง เหมาะสม ปฏิบัติได้และสถานศึกษาได้รับประโยชน์ และ สอดคล้องกับงานวิจัยของวัชรินทร์ ชีทอง (2555: 113 - 114) พบว่า การสร้างรูปแบบและการประเมินรูปแบบการ บริหารที่มีประสิทธิผลของสถาบันการพลศึกษา ได้แก่ หลักการของรูปแบบจุดมุ่งหมายของรูปแบบ กลไกในการ ดำเนินการ วิธีดำเนินการการประเมินผลและเงื่อนไข ความสำเร็จ

จึงสรุปได้ว่า การร่างรูปแบบการบริหารแบบมี ส่วนร่วมของสถาบันการพลศึกษาเพื่อนำไปสู่การเป็น มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติตามภารกิจหลักของ สถาบันอุดมศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการสอน ด้านการ วิจัย ด้านการบริการวิชาการและด้านการทำนุบำรุงศิลป วัฒนธรรม มีความเหมาะสมมากที่สุด ตามความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญซึ่งผู้วิจัยเสนอเป็นสำนักยุทธศาสตร์การ บริหารแบบมีส่วนร่วม โดยคณะกรรมการยุทธศาสตร์การ บริหารแบบมีส่วนร่วม บริหารจัดการโดยนำหลักการการ บริหารแบบมีส่วนร่วม และตามหลักเกณฑ์และแนว ทางการพิจารณารางวัลความเป็นเลิศด้านการบริหาร ราชการแบบมีส่วนร่วมประจำปี พ.ศ. 2557; และ พ.ศ. 2558 จึงสามารถดำเนินการวิจัยในขั้นตอนต่อไปได้ เพื่อ การตรวจสอบเชิงยืนยันรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของสถาบันการพลศึกษา ให้มีความน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น โดยการ ใช้เทคนิคเดลฟาย (Dellphi Technique) กับผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติควรจัดตั้ง สำนักยุทธศาสตร์การบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยมีคณะ

กรรมการบริหารยุทธศาสตร์ การบริหารแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย ผู้บริหาร อาจารย์และเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการ แต่งตั้งจากวิทยาเขต 17 แห่ง คณะวิชา 3 คณะ และ สำนักงานอธิการบดี

1.2 มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติควรจัดประชุม สัมมนา ผู้บริหาร อาจารย์และเจ้าหน้าที่จากวิทยาเขต 17 แห่ง เพื่อให้มีความเข้าใจต่อยุทธศาสตร์การบริหาร แบบมีส่วนร่วม และเกิดความร่วมมือกับคณะกรรมการ บริหารยุทธศาสตร์การบริหารแบบมีส่วนร่วม

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการโดยการ นำรูปแบบไปสู่การปฏิบัติจริง ทั้งในระดับมหาวิทยาลัย และวิทยาเขต

2.2 ควรวิจัยรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติเพื่อความเป็นเลิศ ทางด้านกีฬา ที่เหมาะสมต่อไป

2.3 ควรศึกษาวิจัยรูปแบบการบริหารแบบมี ส่วนร่วมของสถาบันการศึกษารูปแบบอื่นที่มีความเหมาะสมกับ สถาบันการศึกษานั้นๆ

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). **ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2548**. ประกาศ ณ วันที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548.
- คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา. (2554). **คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2553**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์.
- ชาญชัย อาจิมสมาจาร. (2548). **สู่ทิศทางใหม่การบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ: ก้าวใหม่.
- ธีระ รุญเจริญ. (2547). **รายงานการวิจัย เรื่อง สภาพปัจจุบันและปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.
- นาวาวิณี ภูสุนทรเสศ. (2548). **การประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษา พ.ศ. 2541**. กศ.ม. (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณรงค์ อยู่ถนอม. (2554). **หลักการบริหารสถาบันอุดมศึกษา**. เอกสารการบรรยาย วันที่ 4 กรกฎาคม 2554. ถ่ายเอกสาร.
- ณัฐพัชรพัลลภสวัสดิ. (2556). **สมรรถนะผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาสถาบันการพลศึกษาในประเทศไทย**. วารสารคณะพลศึกษา. 2(15). หน้า 208.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). **เอกสารการบรรยายการพัฒนารายวิจัยโดยใช้รูปแบบ.อัดสำเนา**.
- ประสาร พรหมณา. (2553). **การบริหารแบบมีส่วนร่วม**. โรงเรียนบ้านพรหมนิมิต. ถ่ายเอกสาร.
- ปรีพัฒน์วรรณกลาง. (2556). **นโยบายและแนวทางการบริหารราชการสถาบันการพลศึกษา พ.ศ. 2556 - 2560**. สำนักงานอธิการบดี สถาบันการพลศึกษา. อัดสำเนา.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 . (2542, 19 สิงหาคม). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 116 ตอนที่ 34 ก. หน้า 1-13.
- พิณสุดา สิริรังศรี. (2555). **เอกสารการบรรยายเรื่อง การจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม: กรณี ศึกษาโครงการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมขององค์กรในชุมชนเพื่อสุขภาวะคนไทย**. ถ่ายเอกสาร.
- ไพฑูริย์ สิ้นลาร์ตัน. (2548). **มหาวิทยาลัยไทยหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 กรณีการปรับเปลี่ยนสู่สังคมสมัยใหม่**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ยุพา บุญอนันต์. (2555). **การพัฒนาระบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ด. (การบริหารการศึกษา) ปทุมธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์. อัดสำเนา.
- ยุวลักษณ์ เล็งหวาน. (2556). **การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อการบริหารจัดการสถาบันการพลศึกษาสู่ความเป็นเลิศ**. ใน วารสารวิชาการ สถาบันการพลศึกษา. 5(1). มกราคม - เมษายน 2556. หน้า 39 - 53.
- วัชรินทร์ ชีทอง. (2555). **รูปแบบการบริหารที่มีประสิทธิผลของสถาบันการพลศึกษา**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ด. (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล. นครราชสีมา: อัดสำเนา.
- ศรัณย์ เจียรนัย; และคณะ. (2559). **การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถาบันการพลศึกษา**. ในการประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 41 และนานาชาติ ครั้งที่ 5. วันที่ 8 ธันวาคม 2559. ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์. หน้า 303-319.
- ศรียรรณ เกียรติสุนนท์. (2554). **การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรเอกชนจังหวัดศรีสะเกษ**. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัย วงษ์ชวลิตกุล. นครราชสีมา: อัดสำเนา.

- สถาบันการพลศึกษา. (2556). **สถาบันการพลศึกษา**. สืบค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2556. แหล่งข้อมูล: www.ipe.ac.th
- สมพงษ์ ชาติะวิติ. (2556). **ยุทธศาสตร์สถาบันการพลศึกษา พ.ศ. 2556 – 2560**. อัดสำเนา.
- สมหมาย มิ่งพฤติ. (2546). **พฤติกรรมผู้นำและปัจจัยบรรยากาศที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารของ
อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในจังหวัดสมุทรปราการ**. ปริญญาานิพนธ์ บธ.ม.(การจัดการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- สุรพล วงษ์สถิตย์. (2557). **รูปแบบการบริหารสถาบันการพลศึกษา ของประเทศไทย ในทศวรรษหน้า**.
วารสารวิชาการ สถาบันการพลศึกษา. 6 (2) พฤษภาคม - สิงหาคม 2557.
- สุรัตน์ จินตสกุล. (2558). **อนาคตภาพการบริหารจัดการด้านวิทยาศาสตร์การกีฬา ในสถาบัน การพลศึกษา.
สมาคมสุขศึกษา พลศึกษาและสันทนาการแห่งประเทศไทย**. ในการประชุมวิชาการแห่งชาติ ระหว่างวันที่ 3 –
5 ธันวาคม 2558 ณ โรงแรมแกรนด์ฮิลล์ รีสอร์ทแอนด์สปา อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2553). **ยุทธศาสตร์อุดมศึกษาไทยในการเตรียมความพร้อมสู่การเป็น
ประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558**. พิมพ์ครั้งที่ 1. สำนักยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ สำนักงาน
คณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- (2554) . **คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2553**. กรุงเทพฯ ฯ:
ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่
- สำนักงานเลขาธิการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ. (2559). **การบูรณาการสถาบันการพลศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย
การกีฬาแห่งชาติ (National Sports University : NSU)**ใน รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูป
ประเทศด้านกีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม การศาสนาคุณธรรมและจริยธรรม สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ. อัดสำเนา.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2557). **หลักเกณฑ์และแนวทางการพิจารณารางวัลความเป็นเลิศด้าน
การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม(Thailand Excellent Participatory Governance Awards) ประจำปี
พ.ศ. 2557 (จังหวัด)**. กรุงเทพฯ.
- (2558). **หลักเกณฑ์และแนวทางการพิจารณารางวัลความเป็นเลิศด้านการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม
ประจำปี พ.ศ. 2558(Thailand Excellent Participatory GovernanceAwards)**.สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.). กรุงเทพมหานคร: วิชั่นพริ้นท์แอนด์ มีเดีย จำกัด.
- อมรพรรณ ประจันตวนิชย์. (2550). **ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานและปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการมี
ส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์**. ปริญญาานิพนธ์
กศ.ม.(การวิจัยและสถิติทางการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เอก เกิดเต็มภูมิ. (2550). **การวางแผนกลยุทธ์ศูนย์วิทยาศาสตร์การกีฬา สถาบันการพลศึกษา**. วารสารวิชาการ
สถาบันการพลศึกษา. ตุลาคม 2549 -มีนาคม 2550. 1(1).
- Kathleen A. Carroll; et al. (2010, November).Do Faculty Matter? Effects of Faculty Participation In University
Decisions. In The AAUP Conference on Shared Governance in University Decisions. pp. 2 - 26. Retrieved
October 20, 2016. fromwww:<http://economics.umbc.edu>.
- Marwin M. dela Cruz; & Jaime M. Jimenez. (2015). **Toward a Participatory University Governance: Model for
State Universities and Colleges in the Philippines**.In Asian Journal of Educational Research. V. 3. pp.
26 - 42. Retrieved October 20, 2016.

Sarah Flicker; & Stephanie A. Nixon. (2003). The DEPICT model for participatory qualitative health promotion research analysis piloted in Canada, Zambia and South Africa. In Asian Journal of Educational Research. V. 3, pp. 26 - 42. Retrieved October 20, 2016. from <http://heapro.oxfordjournals.org/content/early/2014/01/12/heapro.dat.093.short>